

Zeetrek langs Huisduinen

Een impressie van april t/m juni 2025

April

Vol spanning wordt jaarlijks naar de voorjaars trek uitgekeken. Dit jaar was het dus niet anders. Het weer kenmerkte zich door zonnige omstandigheden en zorgde voor een lange droge periode. Een stormachtige periode bleef uit en hierdoor was van lekker uitwaaien op de dijk langs het Breewijd absoluut geen sprake.

Opmerkelijk was het lage aantal duikers. Normaal gesproken worden rond deze tijd grote groepen naar het noorden trekkende roodkeelduikers gezien. Echter dit fenomeen bleef dit jaar achterwege. Er werden slechts 116 roodkeelduikers geteld. Gelukkig was het aantal van 22 parelduikers stabiel te noemen.

Parelduiker (Foto: H. Post)

Zeearenden worden met enige regelmaat vanaf de dijk bij Huisduinen waargenomen. Het tweede exemplaar van dit jaar vloog op de 12e van deze maand nabij de Razende Bol. Zorgde voor de nodige paniek onder de aldaar pleisterende vogels. Uiteindelijk vertrok deze zeearend in noordelijke richting en de rust op deze zandplaat keerde weer.

Soms werden de hoofden van de tellers een kwartslag richting het zuiden gedraaid. Dan werd er uitgekeken naar de eerste zwaluwen voor dit jaar. Niet geheel zonder succes, want op 2 april werden zowel een boeren- alsmede een

oeverzwaluw gespot. Twee dagen later werd de eerste huiszwaluw verwelkomd. Overigens de beste dag voor de boerenzwaluw was de 26^e met 124 van deze gezellige kwetteraars.

Boerenzwaluw (Foto: H. Post)

In deze periode verblijven beflijsters doorgaans in de Grafelijkheidsduinen. Ondanks hun aanwezigheid aldaar wordt deze soort langs de telpost maar zelden gezien. Toch lukte het om een op de 5^e een mannetje langs te zien vliegen. Op 30 april werd wederom een beflijster gezien. Dit keer betrof het een vrouwtje. Deze vogel verbleef een korte periode op de dijk nabij de telpost. Uiteindelijk verdween deze lijsterachtige in noordelijke richting.

Zoals gewoonlijk kwam de trek van de sternachtige redelijk snel op gang. Opmerkelijk genoeg werden na een dramatisch jaar voor de grote stern v.w.b. het sterftecijfer door de vogelgriep hoge aantallen geteld. Het totaal kwam voor de grote stern op een significant aantal van 10.014 exemplaren voor deze maand uit. Het aantal visdieven bleef in eerste instantie flink achter, maar hun aantal werd enkele weken later gecorrigeerd. Dit resulteerde uiteindelijk in een totaal van 1662 visdieven in deze periode. De eerste noordse stern werd op 14 april waargenomen. Tevens op deze dag vlogen 14 dwergsterns richting de Waddenzee. Twee dagen later passeerde de eerste zwarte stern van dit jaar de kust bij Huisduinen.

In het verleden kon men de Pontische meeuw een dwaalgast noemen. Afkomstig rondom de Zwarte en Kaspische zee heeft deze soort de weg naar noordwest Europa gevonden. In Nederland is de soort daarom sterk toegenomen. Deze meeuwensoort is niet eenvoudig te determineren, maar

wordt na enige ervaring wel steeds beter herkend. Hierdoor was het mogelijk om op de 14^e vlak voor de telpost een 2kj exemplaar te ontdekken. Deze bijzondere meeuw verdween na enige tijd richting het zuiden. Overigens, de eerste 2 adulte zwartkopmeeuwen van dit jaar vlogen laat in de middag van de 19^e richting het noorden.

De algehele voorjaarsstrek van eenden komt eigenlijk al in het begin van deze maand al stevig op gang. Echter: het is te simplistisch om uitsluitend over eenden te praten. Eenden kunnen grofweg worden onderverdeeld in verschillende groepen op basis van hun leefwijze en verwantschap, zoals grondeleenden, duikeenden, zee-eenden en zaagbekken. In deze periode werden hoge aantallen geteld. Op 4 april werden 148 wintertalingen gezien. Vijf dagen later vlogen nog eens 597 exemplaren van deze soort laag over het water richting het noorden. Op deze dag vlogen tevens 178 smienten in dezelfde richting. Er werden op de 4^e 61 slobbeenden en op de 9^e nog eens 53 exemplaren geteld. Vluchten van pijlstaarten werden op de 5^e hoog in de lucht waargenomen. Het totaal voor de soort kwam op deze dag op 167 exemplaren uit. De middelste zaagbek mag in de kader niet achterblijven en hun aantal over de gehele maand kwam in totaal op 168 individuen uit.

Middelste zaagbek (Foto: F. Geldermans)

Voor de ganzen was april een slechte maand. Met name voor de rotgans was het aantal bedroevend te noemen. Eén dag sprong er in positieve zin uit en dat was om precies te zijn de 16e met 588 exemplaren. Naar verhouding was het aantal voor de brandgans in ieder geval een stuk beter. Op de 4e vlogen 320

exemplaren van deze ganzensoort dezelfde route. Op de 12e volgden nog eens 150 van deze ganzen met hun kenmerkend blaffende geluid.

Halverwege deze maand kwam de steltloper trek snel op gang. Soms individueel, maar vlogen vaak in al dan niet gemengde groepen. Op de 4^e werden 1645 bonte strandlopers geteld. Het totaal voor deze kleine steltlopers liep in april op tot 2786 exemplaar. Regenwulpen worden doorgaans eerder gehoord dan gezien. Op de 19^e vlogen 228 van deze vogels langs de telpost. Het totaal voor deze soort kwam op 587 vogels uit. Een aansprekende soort voor menige zeetrekter is de rosse grutto. Op de 25^e werden dan ook 159 exemplaren zowel in winter- als zomerkleed genoteerd. Ondanks alle inspanningen konden deze maand slechts 241 vogels op de website trektellen.nl als data worden toegevoegd. 62 Zilverplevier werd op de 5^e gezien. Hun totale aantal kwam uiteindelijk voor april op 147 exemplaren uit.

Rosse Grutto's (Foto: F. Geldermans)

Misschien niet bij eenieder bekend, maar kleine mantelmeeuwen vliegen tijdens de trektijd vaak in fantastische formaties- Voor extra opwaartse stuwing vliegen deze mantelmeeuwen meestal vlak boven de zeedijk. Dan is het handig om een mechanisch telinstrument te gebruiken en door gebruik te maken van deze methodiek werden deze maand 2162 kleine mantelmeeuwen op de handteller getikt. Op de 2^e werden nabij het Westgat 146 foeragerende dwergmeeuwen gespot. Er verdwenen 582 van deze sierlijke meeuwtjes deze maand in de boeken. Vermeldingswaard waren de 688 kokmeeuwen die op de 4^e langs vlogen. Er werden uiteindelijk 2162 van deze kapmeeuwen in deze periode geteld.

In deze maand werd de telintensiteit verhoogd. Hierdoor kwam het aantal teluren op 81 uit. Er werden 79 verschillende soorten gezien. Al met al droeg de verhoogde telinspanning bij tot een totaal van 33.292 vogels voor de maand april.

Mei

Over het weer viel niet veel te klagen. De zomerse omstandigheden zorgden voor een aangenaam verblijf op de telpost. Echter de verwachting voor het zien van pelagische soorten werd naar beneden bijgesteld. Hierdoor werden in deze periode slechts 2 kleine jagers gezien. Op 2 mei werd een adult exemplaar donkere fase en op de 17^e een adulte vogel lichte fase. Een stevige westenwind op de laatste dag van de maand zorgde voor een mooie waarneming van een naar het zuiden vliegende sub-adulte middelste jager.

De 3^e was een mooie dag voor kwikstaarten. Er werden op deze dag maar liefst 25 gele- en 15 engelse kwikstaarten geteld. Ook werd op deze dag een zeldzame strandplevier gezien. Deze plevier kwam al roepend op slechts korte afstand plotseling langs gevlogen. Dit was direct de aanleiding voor enig feestgedruis op de telpost. Welnu, de laatste waarneming dateerde namelijk van 26 augustus 2012.

Tussen al de heen en weer vliegende grote sterns werd op de 5^e een lachstern ontdekt. Later, op de 10^e werd deze bijzondere stern nog door 2 individuen gevolgd. Maar daar bleef het niet bij! Op 12 mei kwam het vierde exemplaar van deze maand in de kijker en deze vogel verdween eveneens als de eerder gemelde lachsterns in noordelijke richting. Op 9 mei zorgden 2 staartmezen voor een leuke verrassing. Een dag later passeerden 138 boerenzwaluwen en 91 kneuen langs de telpost. Tevens werd op deze dag een naar het noorden vliegende havik waargenomen.

Zoals eerder gememoreerd werden dit voorjaar veel grote sterns geteld. In dit kader werden op de laatste dag van deze maand maar liefst 2612 exemplaren gezien. Uiteindelijk konden meer dan 14.000 grote sterns aan het platform 'trektellen' digitaal worden doorgegeven.

Grote stern (Foto: F. Geldermans)

Visdieven waren op 2 mei het meest actief. Op deze dag werden niet 854 al dan niet foeragerende visdieven geteld. Het aantal van deze soort kwam in deze periode op 4.700 exemplaren uit. Overige sternachtige werden in beduidend lagere aantallen geteld. Er vlogen deze maand 68 noordse sterns met gezwinde spoed naar het noorden. Deze soort afkomstig uit arctische streken werd door 505 dwergsterns gevolgd. Ronduit tegenvallend was de voorjaars trek van de zwarte stern. Van deze moerasstern werden slechts 128 exemplaren geteld.

De laatste dag van de maand werd nog een inmiddels in Nederland schaarse mannetje blauwe kiekendief gezien. Vreemd genoeg vloog deze roofvogel naar het zuiden. Tevens werd op deze dag nog een vrouwtje bruine kiekendief waargenomen. Vloog eveneens naar het zuiden. Verder waren nog een pontische- een zwartkopmeeuw op deze dag noemenswaardig.

De steltloper trek bleef ook in deze periode niet onopgemerkt waar het halverwege april was begonnen. De laatste jaren werden weinig kanoeten waargenomen, maar op de 5^e 638 exemplaren geteld. Mede door deze goede dag kwam het aantal voor de kanoet op 1341 vogels uit. Ook op deze dag konden 401 drieteenstrandlopers worden geturfd. Het maandtotaal voor deze kleine strandlopers bedroeg 1430 exemplaren. Zilverplevieren waren deze dag ook actief. Deze plevieren vlogen vaak mee met andere groepen. Tussen al deze vogels konden 218 steltlopers als zilverplevier worden gedetermineerd. Ronduit teleurstellend was het aantal van de groenpootruiter met slechts 3 individuen. De regenwulp deed het met 140 vogels deze maand naar verhouding iets beter. Dit gold ook in zekere zin voor de rosse grutto met 189 exemplaren. Een totaal andere soort liet eveneens een negatieve trend zien,

namelijk de rotgans. Er waren slechts 4 dagen dat deze soort net boven de duizend exemplaren uit kwam. Mede door dit slechte resultaat kwam het aantal rotganzen in de maand mei op 13.343 ganzen uit. De bekende meeuwensoorten werden dagelijks in redelijke aantallen gezien. De teller voor de kleine mantelmeeuw kwam op 4087 exemplaren uit. In dezelfde periode werden 1900 kokmeeuwen aan de lijst toegevoegd. Verder was het eindtotaal van de dwergmeeuw met 278 individuen aan de lage kant.

Kokmeeuw (Foto: C. Rebel)

De dispersie van de bruinvis uit onze kustwateren is al jaren gaande. Ondanks dit feit werden op 7 mei toch nog 10 bruinvissen door hun kenmerkende rugvin tussen de golven ontdekt.

Er werden 81 uren geteld. Dit resulteerde in 47.741 waarnemingen. Het aantal soorten vogels bleef op een aantal van 116 steken.

De perceptie ten aanzien van de voorjaars trek vanuit het grijze verleden laat de afgelopen jaren een negatief denkbeeld zien ten opzichte van de voorjaars trek langs Huisduinen. Op lange termijn laat het aantal waarnemingen een

negatieve trend zien. Wat betreft de resultaten van dit voorjaar is het helaas niet anders.

Juni

Het zomerse weer hield ook deze maand aan. Er was zelfs sprake van een landelijke hittegolf. Tevens spreken deze poëtische woorden voor zichzelf: *“Wat even aanzwelt, zet zich om in stilte, van even ervoor”*. Een rustige periode brak dus aan. Toch was er nog wel wat te beleven op de telpost. Sterns in het algemeen zijn dagelijks actief met foerageren. Hierdoor werden in de maand 3095 grote sterns, 1269 visdieven en 79 dwergsterns geteld. Op de 21^e kwam volledig uit het niets een groene specht vanuit zee langs gevlogen. Op dezelfde dag waren gierzwaluwen boven zee en rondom Huisduinen aan het foerageren. Er werden dan ook 108 gierzwaluwen geteld. 14 jan van genten werden op 2 juni boven het Westgat gespot. Merkwaardig om 28 kieviten op de 13^e naar het noorden te zien vliegen. Langs de gehele Noorzeekust kwamen meldingen van veel zwartkopmeeuwen vanaf de bekende telposten. Ook vanaf zeetrectelpost Huisduinen werden in de derde week van deze maand 12 adulte vogels waargenomen. Hiervan vloog het merendeel een zuidelijke richting.

Kleine mantelmeeuwen (Foto: F. Geldermans)

Tijdens de broedtijd scharrelen kleine mantelmeeuwen in de kustplaatsen hun maaltje bij elkaar. Deze meeuwen pendelen visa versa vanuit de broedkolonie op Texel richting de genoemde locaties. Dit resulteerde in 2002 getelde kleine mantelmeeuwen in deze maand. Tot slot waren de 4 langs zwemmende bruinvissen nog het vermelden waard.

In deze maand daalde de telintensiteit naar 42 uren. Er werden 27 soorten gezien en dit resulteerde in een aantal van 12.052 exemplaren.

Tot slot werd in de eerste helft van 2025 334 uren geteld. Door deze inspanning konden 124.205 vogels, verdeeld over 116 soorten en 27 bruinvissen, worden geteld.

Fred Geldermans en Kees Rebel